

СЪВЕТ НА АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ – КЮСТЕНДИЛ

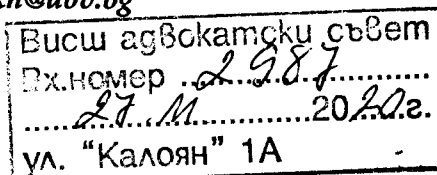
2500 КЮСТЕНДИЛ, ул. „ Цар Освободител“ 64, ет.3;

тел. 078/5470 48, GSM 0885000438 <https://ksak.vas.bg>

E - mail : advokati_kn@abv.bg

Изх. № 294.....

Дата 26.11.....2020 г.

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА

ВИСШ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

ГР.СОФИЯ

Във връзка с Ваше писмо, изх.№973/25.09.2020 год.

Приложено, изпращаме Ви становище с предложения към концепцията за създаване на нов Закона за адвокатурата изготвено от работна група, от членове на АК – Кюстендил адвокат Ангел Ангелов, адвокат Росица Борисова, адвокат Симеонка Манова и адвокат Светозар Тричков.

Приложение: съгласно текста.

Председател на

Кюстендилска Адвокатска Колегия

Адв. Емил Велинов

До Адвокатския съвет

на Адвокатска колегия - Кюстендил

Становище с предложения

по така сведената ни Концепция за създаване на нов Закон за адвокатурата

от Работната група за изготвянето на нов проектозакон за адвокатурата, създадена на основание чл. 89, т. 13 от ЗА към АС с Решение 5/24.07.2019 г.

След детайлно запознаване, анализиране, обсъждане и разисквания по така предложената ни концепция, работната група достигна единодушно до следното становище със съответните предложения, бележки и съображения по така сведената ни концепция:

Оценка: Съгласно протоколно решение на Общото събрание на адвокатите от страната /на стр. 219 от протокола от ОСАО провело се на 22 февруари 2020 г./, Висшият адвокатски съвет е задължен да предприеме действия по изготвянето и внасянето в Народното събрание на нов, модерен Закон за адвокатурата, съгласно решение на Общото събрание на адвокатите от страната от 23.02.2019 г.

Работната група е изненадана, че вместо проект на нов, модерен Закон за адвокатурата, на вниманието ни е поднесена концепция. Под концепция следва да се разбира схващането, умствения образ, общата мисъл, понятието за съдържание на новия, модерен Закон за адвокатурата. ¹ Следва да се изтъкне, че наместо максимално кратка, ясна и точна (по възможност) **концепция**, на вниманието на адвокатите е представено разлято изложение на 82 страници, от които половината е за вероятната уредба на клиентската сметка и за дисциплинарната отговорност. Колкото е да е добре реципиран регламента за клиентската сметка, с подобно съдържание се губи смисъла на понятието за концепция.

¹ Философски речник, колектив, Второ допълнено и адаптирано българско издание, 1985 г.

Адвокатската професия е единствената регулирана юридическа професия. Регулирана юридическа професия значи към случая, че единствено адвокатската професия, за разлика от останалите юридически професии, е от обществена значимост и значение за живота и здравето на хората и за упражняването на която се изисква притежаването на специфична професионална квалификация, правоспособност и членство в призната от държавата професионална организация. Адвокатурата е и конституционно скрепена.

С така предложената концепция, наместо проектозакон, *qui pro quo* се подменя волята на ОСАС. *Смесването на право и етика е недопустимо.*

Концептуално концепцията блести с липсата на предложения за решаването на основния проблем пред адвокатите (и адвокатурата), а именно - **финансовата независимост** и по смисъла на чл. 134, ал. 1 от Конституцията. За да е независим и въобще жизнеспособен, който и да било субект, то той трябва да е подсигурен финансово. При настоящото статукво и състояние на общественото развитие и отношения в България, в социалната държава по Конституция, *е немислима независимостта и свободата на адвоката и адвокатурата* - без справедливо и достойно възнаграждение от държавата на адвокатския труд, за социално слабите граждани.

С отделна глава в новия закон трябва да се регламентира задължителното участие на адвокатурата в законодателния процес. Посредством не *pro bono* съгласуване на всички проекти на нормативни актове на централно и местно ниво, съответно от Висшия адвокатски съвет и колегиите по места, би се значително подобрило финансовото състояние на адвокатурата.

Прави впечатление, че така озаглавената концепция изобилства от англиканизми. Езикът на правото е латинският, а България **доктринално** никога не е споделяла англо-саксонската правна система.

Предложения и бележки със съображения /и мотиви/ :

1. Не е изрично формулиран, изтъкнат и отбелязан водещо основният проблем пред адвокатите, като цяло - липсата на професионално самочувствие и достойнство, заради подаянията, заплащани унижително с отчет на адвокатите (от страна на държавата) за правната защита на социално слабите й граждани в социалната държава България по Конституция.

За адвокатите от АК - Кюстендил, това е фундаментален, основополагащ и базисен проблем, който налага не само изготвянето и приемането на нов закон, но и отмяна с изрична разпоредба в ПЗР на новия закон - на Закона за правната помощ. Налага се нов цялостен регламент на правната помощ, съобразно Конституцията, който да намери своето конституционно съобразно място в новия закон за адвокатите и адвокатурата;

2. Не приемаме въвеждането на така наречената **адвокатска реклама** по аналогия с търговската реклама, понеже адвокатът не е търговец. Излишна регулация;

3. Структурата на новия закон, и уредбата му, не само от гледна точка на нормативните изисквания на легиспруденцията в ЗНА и Указ № 883, но най-вече по правно-философски мотиви и подбуди - **категорично** не трябва да следва последователността, установена в действащия закон.

Съдържателно, а не правно-технически. По този начин работната група е обезсмислила изработката на изцяло нов закон, каквато е категоричната воля на ОСАС;

4. От така дефинираните и изведени проблеми и цели се клони концептуално към свръхрегулация и дребнотемия, размивайки се основния проблем пред адвокатите - материалния им статус на вече социално слаба професия, в сравнение с останалите юридически професии.

De minimis non curat lex;

5. Нашето предложение за заглавие на новия закон е:

Закон за адвокатите и адвокатурата;

6. Към предмета на новия закон да се добавят изпърво:

статута на адвоката;

правната помощ и

обхвата и отграничението на адвокатската професия и дейност от други юридически професии и дейности;

7. Не приемаме морализаторското и пуританско разбиране на компетентността на адвокатите в букви е/ и ж/. Предпочитането на интересите на клиента пред собствените, и тези на колегите, е само под условие за насрещно клиентско такова. Медиацията не може да замести правосъдието, а алтернативното разрешаване на спорове - съдебните актове;

8. Принципът на "компетентност" да се замени с "професионална колегиална солидарност". **Мотиви:** Компетентността се подразбира от изискванията за прием в, и упражняване на адвокатска професия. Явява се някак излишна и претрупана семантично, с оглед съдържанието на бъдещия законопроект. *Принципът на професионална колегиална солидарност* се налага да бъде изрично изведен и включен по причина, че много адвокати бидейки избрани за конституционни съдии; народни представители; министри и въобще заемайки висши публични длъжности - забравят основната си професия, и в немалко случаи работят и отявлено срещу интересите на професионалната си гилдия или адвокатската общност. С изричното въвеждане на този принцип би се попитворила сега широко откритата законово врата към връщането им в лоното на нашата регулирана юридическа професия. Освен това по този начин всички временно преустано-

вили упражняването на адвокатската професия биха се дисциплинирали и съответно отчитали и зачитали интереса на гилидията, пред възможността да не бъдат възстановени в правата си;

9. Така формулираният принцип за "достойнство, почитеност и лоялност към клиентите" да се замени с "лоялна конкуренция". **Мотиви:** мястото на така изведените етични категории не е в закона. Освен това терминът "клиент" не е най-удачния в отношение към конституционния текст на чл. 134, ал. 1, изр. 2. Принципът на "лоялна конкуренция" всякак обяснява този ракурс на обществените отношения, както по отношение на адвокатите с гражданите и ЮЛ, така и в отношенията между самите адвокати. Този адвокатски принцип е изведен и валиден в испанското законодателство;

10. Така изведения принцип на "колегиалност и уважение" да се замени по причина на твърде общата му семантика с етичен нюанс - с "демократична съобщност и самобитност". Тази формулировка ясно отграничава адвоката от всички останали юридически професии, и в частност от прокурорската такава, която последна в много държави е дефинирана като "държавен адвокат" или като такъв защитаващ обществен интерес;

11. Така изведения принцип за "зачитане върховенството на правото и справедливото правораздаване", освен общото му звучене, страда от порок. Трябва да се замени с "конституционен интегритет", тъй като адвокатът не упражнява властнически правомощия, нито адвокатурата е власт, въпреки че конституционният ѝ регламент е в главата "съдебна власт". Освен това такава формулировка слага своеобразен примат на международното право въобще - над основния ни закон /в светлината на позицията на Република България по така наречената Истанбулска конвенция, както и на македонския въпрос/;

12. Така изведения принцип за "право на справедливо възнаграждение" трябва да се допълни и да бъде "право на сигурна доходност и справедливо възнаграждение", тъй като в условията на пандемична криза през тази година, само адвокатите и екскурзоводите (поне засега) не са се ползвали от държавна подкрепа *форсмажорно*;

13. Да се въведе концептуално един последен и изпуснат важен принцип - за "постоянна професионална дейност". **Мотиви:** както е ноторно известно немалка част от вписаните като адвокати, по една или друга причина, не упражняват преимуществено присъща адвокатска дейност.

С въвеждането на този принцип, би се спомогнало да се ограничи използването на адвокатската професия като параван за други дейности, и заради който параван непрестанно сме подложени на недобронамерен натиск от изпълнителната власт - в лицето на ДАНС, НАП и прочие така наричани служби;

14. Принципно сме против съдебния контрол върху актовете на адвокатурата, понеже подобен съдебен контрол е в колизия и със сега действащия *принцип на самоуправление*;

15. В общите предпоставки за придобиване на адвокатска правоспособност да се добави и "коректно лично поведение към адвокатите и адвокатурата при упражняването на друга юридическа професия". Адвокатската професия, и въобще адвокатурата, не са тих професионален пристан за много провалени съдии, прокурори, следователи, и не само. Персоналните примери са многобройни;

16. Застъпваме категорично мнението, че пенсионирани магистрати: съдии, прокурори, следователи, и въобще всякакви пенсионери, не трябва да бъдат допускани да упражняват адвокатска професия. Вписаните вече такива трябва по силата на изрична разпоредба в ПЗР на новия закон - да бъдат *ex lege* заличени като адвокати;

17. От специалните предпоставки за придобиване на адвокатска правоспособност трябва да отпаднат "придобита правоспособност на магистрат" и "минимум 5 години стаж като редовен университетски преподавател", и да остане само "общата": "да има най-малко пет години юридически стаж". **Мотиви:** Съдебната власт се ползва с приблизително 90% недоверие от суверена. Юридическото образование в България е под всякаква критика;

18. Принципно сме против професионалните застраховки и го приемаме за лобизъм в полза на застрахователите. Застраховката е една възможност, а не е задължение. Извеждането ѝ в примат е дребнотемие;

19. В регистъра да има *нарочно вписване на адвокатите, заемащи висши публични длъжности*, като се задължат такива адвокати или бивши такива, ежегодно и за срок до 5 години от заличаването си, да подават до регистъра информация за приноса си към адвокатурата за времето през което заемат длъжности по чл. 6, ал. 1 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество;

20. *Принципът на реципрочност* от международното право трябва да е задължителен и по отношение на адвокатите от страни на ЕС, тъй като примерно в Германия има ограничения за българските адвокати;

21. По забележка 31 по дефиницията на *изключителната адвокатска дейност*: задължително е с новия закон да се въведе забрана за съществуването на "длъжност" юрисконсулт в частния сектор, като под публичен сектор се разбират с препратка организациите по чл. 2, ал. 2 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор. Всички останали ЮЛ трябва да ползват адвокатски услуги при нужда, а не заобикаляйки ЗА "да се ползват от юрисконсулти", които по същество, естество и семантика са адвокати на/към ЮЛ. Изричната забрана в проектозакона за съществуването на юрисконсулти в частния сектор ще пресече флагрантното заобикаляне на ЗА. Английската

правна система не може обективно да е пример за добри практики, предвид фундаменталните ни различия в правните системи;

22. Минималните имуществени санкции в размер до една МРЗ за ФЛ или ЮЛ осъществяващи адвокатска дейност, без да са вписани като адвокати или адвокатски сдружения и дружества - да не подлежат на съдебен контрол;

23. Продължаващото обучение и усъвършенстването на професионалната квалификация не бива да имат задължителен характер, а пожелателен. Освен това не е коректно ВАДвС да одобрява обучаващите *ex lege*;

24. Носенето на тога да е задължително за адвоката само в съдебните сгради осигуряващи тоги под наем. Адвокатските колегии поемат разносните за закупуването на адвокатските тоги, химическото им почистване и прането им от гардеробите в съдебните сгради - по райони;

25. Противни сме на идеята да не се носи дисциплинарна отговорност за уговаряне на адвокатско възнаграждение под минималните размери. Това би сринало и без това ниските адвокатски доходи като цяло. Освен това не е разумно точно адвокатите и адвокатурата да се поддават на спекулативни критики за деформиран пазар на правни услуги - в полза на корпоративни интереси;

26. В частта за *справедливо възнаграждение* да се добави, че с проектозакона се налагат изменения в данъчните закони, а именно: 50% от дължимите се данъци от адвокатските дружества обслужващи корпоративни клиенти /които *ex lege* да не могат да имат за служители юрисконсулти/ - да постъпват по адвокатски колегии. Адвокатските колегии да имат право да осъществяват и контрол върху признатите разходи на адвокатските дружества, обслужващи корпоративни клиенти;

27. Традиционно за България трябва да продължи да се счита за неприемливо посредничеството за привличането на клиенти на адвокати;

28. Детайлната уредба на съвместното упражняване на адвокатската професия е разумно само ако се забрани ползването на юрисконсулти или правни консултанти и представители под каквото й да било наименование или форма в частния сектор - от банки, ТД и всякакви други ЮЛ;

29. Вписванията на различните сдружавания и дружества за съвместното упражняване на адвокатската професия не трябва да излиза извън рамките на адвокатурата - принципно;

30. Осигуряването на адвокатите от адвокатско дружество е несъществена уредба и не следва да се търси изменение в други закони за това;

31. Принципно сме против потенциалните съдружни и дружествени спорове между адвокати - да се решават от съд. С оглед принципа на самоуправление;

32. Да се занижи броя на адвокатите на 500 - за седалище на нова адвокатска колегия в района на един окръжен съд - аналогично на третата хипотеза на стр. 53 от Концепцията;

33. Контролният съвет не се свежда само до финансовия контрол, но и до контрол по изпълнението, и специфичен такъв. Същият следва да има право да проверява цялостната дейност на АС по законосъобразност и целесъобразност, като дава задължителни препоръки при неизпълнение, и има неограничен достъп до всички документи, активи и регистри при АС. При необходимост КС да има възможност да привлича и външни експерти, аналогично на уредбата по чл. 43 от Закона за Сметната палата;

34. Работната група към АС - Кюстендил е за запазване на досегашната норма на представителност - 1 делегат на 40 адвокати за ОСАС; Увеличаване броя на делегатите би затормозило провеждането на събрание. Подкрепяме предложението ОСАС да е постоянно действащ орган;

35. Висшият адвокатски съвет да е от две камари. Горната камара да се състои от по един представител на всяка колегия, избран от ОС на колегията. По този начин ще се осигури местното представителство на висше ниво;

36. Висшият контролен съвет, аналогично на контролните съвети на колегиите, да осъществява цялостен контрол по изпълнението, и специфичен такъв, не само на висшите органи, а и по места. Същият следва да има право да проверява цялостната дейност на адвокатурата по законосъобразност и целесъобразност, като и дава задължителни препоръки при неизпълнение, имайки неограничен достъп до всички документи, активи и регистри на адвокатурата. При необходимост ВКС да има възможността да привлича и външни експерти, аналогично на уредбата по чл. 43 от Закона за Сметната палата;

37. **Изменения в други закони:** с новия закон се налага и промяна в НПК - възстановяване на правните институти на обществения обвинител и обществения защитник в наказателния процес, като в случаите колегиите и адвокатите да поемат тези роли;

38. **Изменения в други закони:** да се добави и Законът за независимия финансов одит, като към отчетите за заверка по този закон /ЗНФО/ да бъде прибавено и задължителното и независимото *адвокатско мнение* по законосъобразност;

39. В Закона за Сметната палата: чл. 15-17 да се изменят, като двама от членовете ѝ се предлагат не от Института на дипломираните експерт-счетоводители и Института на вътрешните одитори, а се избират от ОСАО;

40. В промотираната нова Конституция, ако се приеме такава, трима от членовете на Конституционния съд /ако се запази бройката им/ - да бъдат избирани от ОСАО.

Членове на работната група:

1. / адв. Ангел Ангелов /

2. / адв. Симеонка Манова /

3. / адв. Росица Борисова /

4. / адв. Светозар Тричков /

Заб. Изготвено в 3 екз.